

Borlänge kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Gylle skola 7-9 i Borlänge kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borlänge kommun att senast den **12 december 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Borlänge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Se till att beslut fattas om att inte utarbeta åtgärdsprogram om utredningen visar att elever inte är behov av särskilt stöd.

Åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Borlänge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att lärarna och annan personal anmäler alla händelser där en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling till rektorn.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Borlänge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Rektorn ska se till att:

- Det systematiska kvalitetsarbetet omfattar uppföljning av kunskapsresultaten i alla ämnen och årskurser. Uppföljningen ska också dokumenteras.
- Det utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av skolenhetens kunskapsresultat besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera detta.
- Planera för genomförandet av utvecklingsåtgärderna, genomföra dessa samt dokumentera detta.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Gylle skolan 7-9 arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Elevers behov av särskilt stöd utreds inte alltid skyndsamt och rektorn fattar inte heller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram om utredningen visar att elever inte är i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer även att det finns brister i att anmäla samtliga fall av kränkande behandling till rektorn. Alla identifierade fall av kränkande behandling anmäls inte till rektorn. Vidare bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete eftersom det saknas ett arbete med att systematiskt följa upp kunskapsresultaten i alla årskurser och ämnen. Den bristande uppföljningen medför att rektorn saknar ett tillräckligt underlag för att kunna genomföra en analys och besluta om relevanta och nödvändiga utvecklingsåtgärder.

Föreläggande

Särskilt stöd

Elevers behov av särskilt stöd utreds inte skyndsamt

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Gylle skolan 7-9 arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds skyndsamt. Det framkommer även att rektorn inte fattar beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram om utredningen visar att elever inte är i behov av särskilt stöd. Att elever inte får det stöd de behöver i form av särskilt stöd kan leda till att

eleverna inte får den utbildning de har rätt till eller kan nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det anmälas till rektorn om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska enligt skollagen ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds skyndsamt. Utredningen visar även att rektorn inte fattar beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram om utredningen visar att elever inte är i behov av särskilt stöd. Rektorn uppger i intervju att det inte har gjorts en pedagogisk utredning av vissa elever som haft betyget F under en längre tid. Skolinspektionen har tagit del av betygskataloger från fem terminer, vårterminen 2016 till och med höstterminen 2018, en sammanställning av genomförda pedagogiska utredningar och en sammanställning över beslut om att utarbeta åtgärdsprogram. Av dokumentationen framgår att 21 procent av eleverna i årskurs 9 på skolan har haft betyget F i minst ett och samma ämne under en längre tid utan att en pedagogisk utredning av dessa elevers behov av särskilt stöd har gjorts. Av Skolinspektionens intervjuer med lärare framgår att de har anmält flera elever som haft betyget F i minst två terminer i följd till elevhälsan utan att de eleverna fått en pedagogisk utredning. Några lärare uppger även att skolan inte utreder upprepad giltig frånvaro. Lärare uppger även att det har gjorts pedagogiska kartläggningar för ett flertal elever i årskurs 8 som inte nått de kunskapskrav som minst ska uppnås under en längre tid. Rektorn uppger också i intervju att hon inte beslutar om att inte utarbeta åtgärdsprogram om den pedagogiska utredningen visar att elever inte är i behov av särskilt stöd.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Gylle skola 7-9 inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Borlänge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Åtgärder mot kränkande behandling

Brister i att anmäla kränkande behandling till rektorn

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i att anmäla samtliga fall av kränkande behandling till rektorn. Av tillsynen framkommer att alla lärare inte anmäler till rektorn om en elev har blivit utsatt för kränkande behandling. Bristen i anmälan av kränkande behandling till rektorn kan leda till att rektorn och huvudmannen inte får kännedom om inträffade kränkningar och därmed inte kan vidta åtgärder för att förhindra kränkningar i framtiden.

Rättslig reglering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Vidare framgår av skollagen att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn och rektorn är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att alla lärare inte anmäler till rektorn om en elev har blivit utsatt för kränkande behandling. Rektorn uppger att det är svårt att veta både vad som är en kränkning och om eleven blivit kränkt. Rektorn uppger också att hen tror att det finns ett mörkertal av kränkningar som inte blir anmälda. Lärare uppger att de inte rapporterar alla händelser, "om vi skulle rapportera alla skojbråk så skulle vi ha två tre personer som alltid rapporterade." Det är klart att man agerar på skojbråk men det rapporteras inte, uppger tre lärare. En lärargrupp uppger att de anmäler de fall där eleverna säger att de blivit kränkta men att de inte kan hjälpa de elever som inte säger något. En lärare uppger att hen har varit inblandad i fall med kränkningar men när det kan lösas internt så hanterar läraren det själv och rapporterar inte kränkningen till rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Gylle skola 7-9 inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Borlänge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Brister i det systematiska kvalitetsarbetet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Gylle skolan 7-9 systematiska kvalitetsarbete. I utredningen framkommer att det saknas ett arbete med att systematiskt följa upp kunskapsresultat i alla årskurser och ämnen, analysera dessa resultat samt besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder. Utredningen visar att uppföljningen och analysen av kunskapsresultaten på skolan endast omfattar enstaka årskurser och ämnen. Att uppföljningen är bristfällig innebär att skolan saknar tillräckligt underlag för att analysera de bakomliggande orsakerna till resultaten samt utifrån en analys besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder och på så sätt öka måluppfyllelsen och förbättra tryggheten och studieron på skolan. Ett bristfälligt kvalitetsarbete kan leda till att brister i verksamheten inte upptäcks och åtgärdas. Detta kan i sin tur få till följd att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling ska även genomföras på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs i enlighet med detta. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena framgår att det i dokumentationen rimligen bör ingå information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder. (Prop. 2009/10:165 s. 305) Enligt Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att det saknas ett arbete med att systematiskt följa upp kunskapsresultat i alla årskurser och ämnen, analysera dessa resultat samt besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder. Av det dokumenterade systematiska kvalitetsarbete som Skolinspektionen tagit del av framgår en redogörelse av elevernas meritvärde för årskurs 9 samt en jämförelse mellan resultat av de nationella proven och beslutade betyg i årskurs 9. Rektor uppger i intervju "att hon tittar framförallt på matematiken då resultaten i det ämnet är låga."

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Gylle skola 7-9 inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Borlänge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom grundläggande förutsättningar för skolenheten.

I handläggningen av ärendet har även utredarna Henrik Fredriksson och Anna Möller medverkat.

På Skolinspektionens vägnar

X Sara Carlsson

Sara Carlsson
Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

X Linda Wolf

Linda Wolf
Föredragande
Signerat av: Linda Wolf

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Gylle skola 7-9

Fakta om Gylle skola 7-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Borlänge kommun under våren 2019. Gylle skola 7-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 19 mars 2019 och den 21 mars 2019.

Gylle skola är en kommunal grundskola, belägen i Borlänge kommun. Verksamheten omfattar grundskola årskurserna 7-9. Verksamheten leds av en rektor och en biträdande rektor. Vid tiden för tillsynen har skolan 398 elever.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 9

Skolverkets nationella statistik visar att slutbetygen våren 2018 i årskurs 9 varierade från en genomsnittlig betygspoäng på som lägst 4,4 i ämnet svenska som andraspråk, till som högst 14,2 i ämnena idrott och hälsa samt slöjd. Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna i årskurs 9 läsåret 2017/18 var 204,3 poäng. Motsvarande värde för riket var 228,7 poäng.

Trygghet och studiero

Resultat från Skolinspektionens enkät från höstterminen 2017 saknas på grund av för få svarande.